

Sirküler No : 2026/59

13.07.2026, Bursa

Konu : Varlık Barışı Tebliği Yayınlandı

04.07.2026 tarih ve 33300 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 Seri Nolu Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ ile 7582 sayılı Kanun’la Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen varlık barışına ilişkin geçici 19. maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Tebliğde, gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının Türkiye’ye getirilerek banka veya aracı kurumlara bildirilmesi; Türkiye’de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan aynı nitelikteki varlıkların bildirilmesi; bildirilen varlıkların kayda alınması, vergilendirilmesi, taahhüt sistemi, defter kayıtları ve vergi incelemesi yapılmamasına ilişkin şartlar açıklanmıştır. Tebliğ uyarınca, kapsama giren varlıkların **31 Temmuz 2027** tarihine kadar bildirilmesi mümkündür. Bildirimler esas olarak banka veya aracı kurumlara yapılacak, bildirilen varlıklar üzerinden genel olarak **%5 oranında vergi** alınacaktır. Bununla birlikte, bildirilen varlıkların belirli finansal araçlarda belli sürelerle tutulmasının **taahhüt edilmesi halinde vergi oranı %0 ile %4 arasında değişen indirimli oranlarda** uygulanacaktır. **1 Ocak 2027 tarihinden itibaren** yapılacak bildirimlerde bu oranlara **yarım puan** ilave edilecektir. Aşağıda 04 Temmuz 2026 tarihinde yürürlüğe giren Tebliğde yer alan açıklamalar özetlenmiştir.

A. TEBLİĞİN KAPSAMI: Bu Tebliğ kapsamında;

- Gerçek ve tüzel kişilerin **yurt dışında bulunan** para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının yurda getirilmesi ve gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince kanuni defter kayıtlarına alınması,
- Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve **Türkiye’de bulunan** ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan **aynı nitelikteki varlıkların** bildirilmesi ve kayıt altına alınması,
- Gelir ve kurumlar vergisi **mükellefiyeti bulunmayan kişilerce yurt içinde bulunan** kapsamdaki varlıkların bildirilmesi,
- Kurumlar Vergisi Kanunu’nun geçici 19 uncu maddesinin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, açıklanmıştır.

B. YURT DIŞINDA BULUNAN VARLIKLARIN BİLDİRİMİ

B.1. Bildirime konu edilebilecek varlıklar

Yurt dışında bulunan; para,altın,döviz,menkul kıymet,diğer sermaye piyasası araçları 31 Temmuz 2027 tarihi dahil olmak üzere bu tarihe kadar Türkiye’deki **banka veya aracı kurumlara** bildirilebilecektir.Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına ilişkin bildirimler aracı kurumlara da yapılabilecektir.

B.2. Bildirim yapabilecek kişiler

Bildirimler **gerçek ve tüzel kişiler** tarafından yapılabilecektir. Ayrıca, bildirimlerin **yetkili kılınmış vekiller** veya kanuni temsilciler tarafından yapılması da mümkündür.Bu durumda banka

veya aracı kurumlar, bildirim yapan vekil veya kanuni temsilcinin yetkili olup olmadığını kontrol edecektir.

B.3. Bildirim şekli ve süresi

Yurt dışında bulunan varlıklar, 04 Haziran 2026 tarihinden 31 Temmuz 2027 tarihine kadar Tebliğ ekinde yer alan bildirim formu ile bankalara veya aracı kurumlara bildirilebilecektir. Gerçek ve tüzel kişilerce yurt dışında bulunan varlıklar için tek bir bildirim verilmesi esastır. Bununla birlikte Tebliğde, bildirimin yapıldığı her ay farklı bir vergilendirme dönemi olarak kabul edildiğinden, 31 Temmuz 2027 tarihine kadar birden fazla bildirimde bulunulabileceği açıklanmıştır.

B.4. Bildirimlerin düzeltilmesi

Tebliğde bildirimlerin düzeltilmesine ilişkin farklı durumlar ayrıca düzenlenmiştir. **Aynı ay içinde bildirilen varlık tutarının azaltılması, artırılması veya yapılan hataların düzeltilmesi** istenirse ilk bildirimin düzeltilmesi gerekmektedir. Bu şekilde bildirilen varlık tutarının azaltılması halinde, başlangıçta peşin olarak ödenen verginin azaltılan tutara isabet eden kısmı banka veya aracı kurum tarafından bildirim sahibine iade edilebilecektir. Bildirimden **sonraki aylarda**, bildirilen varlık tutarının azaltılması veya hataların düzeltilmesi istenirse, bildirimin yapıldığı tarihten itibaren Türkiye'ye getirme için öngörülen iki aylık süre aşılmamak kaydıyla önceki bildirimin **düzeltilmesi gerekmektedir**. Bu durumda, banka veya aracı kurumlarca beyanname ile vergi dairesine bildirilen varlıklara ilişkin düzeltme talebinin banka veya aracı kurum aracılığıyla yapılması esastır. Bildirime konu varlıkların banka veya aracı kurumlara transferi ya da yatırılmasından sonra daha önce verilen bildirimlerin düzeltilmesi ve ödenen vergilerin iadesi mümkün değildir. **Bildirimden sonraki aylarda** bildirilen varlık tutarının artırılması istenirse önceki bildirim düzeltilmeyecek, **artırılmak istenen tutar için yeni bir bildirim yapılacaktır**. Düzeltme kapsamı dışında verilen tüm bildirimler yeni bildirim olarak kabul edilecek ve önceki bildirimle ilişkilendirilmeyecektir. Bildirim süresinin sona ermesinden sonra, yani 31 Temmuz 2027 tarihinden sonra bildirimlere ilişkin düzeltme talepleri dikkate alınmayacaktır.

C. BANKA VE ARACI KURUMLARCA YAPILACAK İŞLEMLER VE VERGİNİN ÖDENMESİ

C.1. Bildirim formu ve belge düzeni

Yurt dışında bulunan varlıklar, Tebliğ ekindeki formun iki nüsha olarak hazırlanması suretiyle banka veya aracı kurumlara bildirilecektir. Formun bir nüshası, varsa bildirim nedeniyle açılan hesaba ilişkin bilgiler yazılıp banka veya aracı kurum tarafından tasdik edildikten sonra, banka dekontları veya işlem sonuç formları ile birlikte ilgisine geri verilecektir. Banka veya aracı kurumlar, bildirim konu varlıklara ilişkin olarak bildirim sahibinden herhangi bir belge istemeyecektir.

C.2. Genel vergi oranı

Banka ve aracı kurumlar, **kendilerine bildirilen varlıkların değeri üzerinden genel olarak %5 oranında vergiyi bildirim sahibinden peşin olarak tahsil edecektir**.

Tahsil edilen vergi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar banka veya aracı kurum tarafından vergi sorumlusu sıfatıyla beyan edilecek ve aynı süre içinde ödenecektir.

C.3. Taahhüt verilmesi halinde indirimli vergi oranları

Tebliğde, bildirilen varlıkların belirli finansal araçlarda belli sürelerle tutulacağının taahhüt edilmesi halinde indirimli vergi oranları uygulanacağı açıklanmıştır.

Buna göre banka veya aracı kurumlara bildirilen varlıkların;

- Vadeli hesaplarda,
- 4749 sayılı Kanun kapsamında ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinde,
- Kira sertifikalarında,
- Girişim sermayesi yatırım fonlarında, belirli sürelerle tutulacağının taahhüt edilmesi halinde uygulanacak vergi oranları aşağıdaki şekilde olacaktır:

Taahhüt edilen süre	Vergi oranı
En az 5 yıl	0%
En az 4 yıl	1%
En az 3 yıl	2%
En az 2 yıl	3%
En az 1 yıl	4%

Bu indirimli oranlardan yararlanılabilmesi için, **Tebliğ ekinde yer alan taahhütnamenin bildirim sırasında banka veya aracı kurumlara verilmesi** zorunludur. Bu taahhütnameler için damga vergisi alınmayacaktır. İndirimli oran uygulanması halinde de, %0 oranında vergi uygulanacak bildirimler dahil olmak üzere, bildirim konu varlıklar banka veya aracı kurum tarafından verilecek beyannameye dahil edilecektir. Taahhüt edilen sürenin başlangıcında, bildirim konu varlıkların vadeli hesaplara, Devlet iç borçlanma senetlerine, kira sertifikalarına veya girişim sermayesi yatırım fonlarına yatırıldığı tarih esas alınacaktır.

C.4. 2027 yılında yapılacak bildirimlerde oran artışı

1 Ocak 2027 tarihinden 31 Temmuz 2027 tarihine kadar yapılacak bildirimlerde, Tebliğde belirtilen oranlara yarım puan ilave edilecektir. 31 Temmuz 2027 tarihinin yetki kullanılarak uzatılması halinde ise bu tarihten sonra yapılacak bildirimlerde vergi oranı ilave yarım puan artışla toplamda bir puan artırımlı olarak uygulanacaktır.

C.5. Tebliğde yer alan vergi oranı örnekleri

Tebliğde verilen ilk örnekte, yurt dışında bulunan 10 milyon TL karşılığı dövizin 15 Eylül 2026 tarihinde bankaya bildirildiği ve tutarın en az iki yıl süreyle vadeli hesapta tutulacağının taahhüt edildiği durumda vergi oranının %3 olarak uygulanacağı belirtilmiştir. Bu durumda banka tarafından 300 bin TL vergi peşin tahsil edilerek izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar beyan edilip ödenecektir.

Diğer örnekte, bir anonim şirketin 20 Kasım 2026 tarihinde 25 milyon TL tutarındaki varlığı için en az beş yıl süreyle vadeli mevduat hesabında değerlendirme taahhüdünde bulunması halinde vergi oranının %0 olacağı açıklanmıştır. Bu nedenle vergi tahsil edilmeyecek, ancak söz konusu varlık banka veya aracı kurum tarafından verilecek beyannameye dahil edilecektir. Tebliğdeki bir başka örnekte ise, 5 Şubat 2027 tarihinde 8 milyon TL tutarındaki varlığını bildirip bu varlıkların en az bir yıl süreyle kira sertifikalarında değerlendirileceğini taahhüt eden gerçek kişi bakımından, 2027 yılında yapılan bildirimlere yarım puan ilave edileceğinden vergi oranının %4 yerine %4,5 olarak uygulanacağı belirtilmiştir. Bu durumda hesaplanacak vergi 360 bin TL olacaktır.

C.6. Varlıkların süresinde Türkiye'ye getirilmemesi

Bildirimde bulunanların, bildirilen varlıkları süresinde Türkiye'ye getirmemeleri veya getirmekle birlikte banka veya aracı kurumlara transfer etmemeleri ya da yatırmamaları halinde, bu durum ilgili banka veya aracı kurum tarafından, bildirim konu varlıklara ilişkin beyannamenin verildiği vergi dairesine ayrıca bildirilecektir.

D. YURT DIŞINDA BULUNAN VARLIKLARIN TÜRKİYE'YE GETİRİLMESİ

D.1. İki aylık süre

Yurt dışında bulunan ve bildirim konusu yapılan varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda mevcut ya da yeni açılan bir hesaba transfer edilmesi gerekmektedir.

D.2. Fiziki olarak getirilen varlıklar

Yurt dışından fiziki olarak getirilen varlıkların da bildirim yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde Türkiye'ye getirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, gümrük işlemlerinin tamamlanarak varlıkların ülkeye getirilmesi ve gümrük işlemlerinin tamamlanmasını takip eden ilk iş günü sonuna kadar Türkiye'deki banka veya aracı kurumlara yatırılması gerekir.

D.3. Bildirim sahibi ile transfer eden kişinin farklı olması

Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda mevcut ya da yeni açılan bir hesaba yapılan transferlerde, bildirimde bulunan hesap sahibi ile yurt dışından varlığı transfer eden kişinin farklı kişiler olması, Tebliğde belirtilen imkândan yararlanılmasına engel değildir.

D.4. Kapsama girmeyen yurt dışı varlıkların dönüştürülmesi

Yurt dışında bulunan ancak varlık barışı kapsamında yer almayan varlıkların, örneğin taşınmazların, 31 Temmuz 2027 tarihine kadar kapsamdaki varlıklara dönüştürülerek Türkiye'ye getirilmesi mümkündür.

D.5. Türkiye'ye getirmenin tevsiki

Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda mevcut ya da yeni açılan bir hesaba transfer edilmesi veya fiziki olarak Türkiye'ye getirilerek banka veya aracı kurumlara yatırılması durumunda, banka dekontu veya aracı kurum işlem sonuç formları varlıkların Türkiye'ye getirildiğinin tevsikinde kullanılabilecektir. Fiziki olarak Türkiye'ye getirilen varlıklar bakımından, 31 Temmuz 2027 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirim yapılmış olması kaydıyla, Gümrük İdaresi tarafından bu varlıkların banka veya aracı kurumlara bildirildiğine ilişkin belge aranacaktır. Ayrıca, söz konusu varlıkların banka veya aracı kurumlara yatırılması sırasında, varlıkların Türkiye'ye getirildiğine dair Gümrük İdaresinden alınan belgenin ibraz edilmesi gerekmektedir. Gümrük İdaresi, bu kapsamda yapılan bildirimle ilişkin bilgileri alındığı ayı takip eden ayın sonuna kadar elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığına bildirmekle yükümlüdür.

E. TÜRKİYE'DE BULUNAN VARLIKLARIN BİLDİRİLMESİ

E.1. Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince yapılacak bildirimler

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan, ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları, 31 Temmuz 2027 tarihine kadar Tebliğ ekinde yer alan **bildirim formu ile banka veya aracı kurumlara** bildirilebilecektir. Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına ilişkin bildirimler aracı kurumlara da yapılabilecektir. Bu kapsamda bildirimde bulunan **gerçek ve tüzel kişiler tarafından ayrıca vergi dairesine herhangi bir beyanda bulunulmayacaktır.**

E.2. Tebliğde yer alan örnek

Tebliğde verilen örnekte, bir anonim şirketin banka hesaplarında bulunan ve şirkete ait olduğu halde kanuni defter kayıtlarında yer almayan döviz varlığının banka aracılığıyla bildirim konusuna edilebileceği ve Tebliğde öngörülen diğer şartların da yerine getirilmesi halinde geçici 19 uncu madde hükümlerinden yararlanılabileceği açıklanmıştır.

E.3. Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmayanların durumu

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan kişiler ile mükellef olmakla birlikte Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutma yükümlülüğü bulunmayanlar da Tebliğ kapsamındaki imkândan yararlanabilecektir. Ayrıca, gelir vergisi mükellefi olmakla birlikte bildirim konusu varlıklarını mükellefiyetiyle ilişkilendirmeksizin bildirmek isteyenler de bu kapsamda işlem yapabilecektir.

Bu kişiler bakımından, Türkiye'de bulunan ancak bildirim tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlarda bulunmayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bildirim tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırılması ve bu durumun tevsik edici belgelerle ispat edilmesi zorunludur.

E.4. Şahıs şirketleri ve adi ortaklıklar

Tebliğde, şahıs şirketleri ile adi ortaklıkların gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmadığı, bunlar adına stopaj ve katma değer vergisi yönünden mükellefiyet tesis edildiği belirtilmiştir. Bu nedenle **şahıs şirketleri ile adi ortaklıklar adına da bildirim yapılabilir.** Bu durumda;

- Şahıs şirketleri ve adi ortaklıklar katma değer vergisi yönünden,
- Ortaklar ise gelir veya kurumlar vergisi yönünden,

Tebliğde öngörülen vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmamasına ilişkin hükümlerden yararlanılabilecektir.

F. TÜRKİYE'DE BULUNAN VARLIKLARDA VERGİNİN HESAPLANMASI VE ÖDENMESİ

Türkiye'de bulunan varlıklara ilişkin olarak banka ve aracı kurumlar, bildirilen varlıkların değeri üzerinden genel olarak %5 oranında vergiyi peşin olarak tahsil edecektir. Tahsil edilen vergi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla beyan edilerek aynı süre içerisinde ödenecektir. Bildirim konusuna edilen varlıkların;

- Vadeli hesaplarda,
- 4749 sayılı Kanun kapsamında ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinde,
- Kira sertifikalarında,
- Girişim sermayesi yatırım fonlarında

Tebliğde belirtilen sürelerle tutulacağının taahhüt edilmesi halinde ise yurt dışındaki varlıklar için açıklanan indirimli vergi oranları aynı şekilde uygulanacaktır.

G. ŞİRKET ADINA TASARRUF EDİLEN VARLIKLARIN BİLDİRİMİ

G.1. Kanuni temsilci, ortak veya vekiller adına görünen varlıklar

Tebliğde, şirketlerin kanuni temsilcileri, ortakları veya şirket ya da ortakları adına, 4 Haziran 2026 tarihinden önce düzenlenmiş vekâlet veya temsil sözleşmesine dayanarak değerlendirilmek üzere tasarruf edilen varlıklar bakımından özel düzenleme yapılmıştır. Bu kapsamda;

- Yurt dışında bulunan varlıkların şirket adına bildirilerek Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurum hesaplarına transfer edilmesi,
- Türkiye'de bulunmakla birlikte 4 Haziran 2026 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında yer almayan varlıkların şirket adına bildirilmesi, halinde Tebliğ hükümlerinden yararlanılabilecektir.

7.2. Üçüncü kişiler tarafından tasarruf edilen varlıklar

Şirket veya şirket ortaklarına ait olduğu halde şirketin kanuni temsilcileri, ortakları veya vekilleri dışındaki kişiler tarafından tasarruf edilen varlıklar da şirket adına bildirilebilecektir.

Benzer şekilde, gerçek kişilere ait olmakla birlikte bu kişilerin ortağı veya kanuni temsilcisi oldukları yurt dışındaki şirketler tarafından tasarruf edilen varlıkların da ilgili gerçek kişi adına bildirilmesi mümkündür. Ancak Tebliğde, bildirim dışındaki nedenlerle yapılacak vergi incelemelerinde söz konusu varlıkların şirket, şirket ortakları veya ilgili gerçek kişilere ait olduğunun ispat edilmesi gerektiği özellikle belirtilmiştir.

H. BİLDİRİLEN VARLIKLARIN DEĞERLENMESİ

H.1. Değerleme ölçüleri: Banka veya aracı kurumlara bildirilecek varlıklar, bildirim tarihi itibarıyla aşağıdaki esaslara göre değerlendirilecektir.

- Türk lirası cinsinden para nominal değeriyle,
- Altın rayiç bedeliyle,
- Döviz Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru ile,
- Pay senetleri borsa rayiciyle; borsa rayici bulunmaması halinde rayiç bedeliyle, bunun da belirlenememesi halinde alış bedeliyle, alış bedeli de bilinmiyorsa nominal değeriyle,
- Tahvil, bono, eurobond gibi borçlanma araçları aynı esaslara göre,
- Yatırım fonu katılma payları ilgili piyasadaki kapanış fiyatıyla,
- Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi türev araçlar ise sırasıyla borsa rayici, rayiç bedel, alış bedeli veya nominal değer esas alınarak, değerlendirilecektir.

Bildirimlerde varlıkların Türk lirası karşılığı esas alınacaktır.

H.2. Rayiç bedel ve borsa rayici

Tebliğe göre rayiç bedel, bildirim yapıldığı tarihte söz konusu varlık için oluşan gerçek alım-satım bedelidir. Borsa rayicine göre değerlendirilmesi gereken varlıklarda ise, bildirim yapıldığı tarihte varlığın işlem gördüğü yurt içi veya yurt dışındaki borsalarda oluşan fiyatlar esas alınacaktır. Döviz cinsinden varlıklarda ise bildirim tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru dikkate alınacaktır.

H.3. Düzeltmelerde esas alınacak değer

Bildirimden sonra yapılan hata düzeltmeleri veya bildirilen varlık tutarının azaltılmasına yönelik düzeltmelerde, ilk bildirim tarihindeki değer esas alınacaktır.

H.4. Taahhüt konusu yatırımlara dönüşüm: Tebliğde indirimli vergi oranından yararlanmak amacıyla taahhütte bulunanların;

- Yurt dışındaki varlıklarda transfer veya yatırma tarihinden,
- Türkiye'deki varlıklarda ise bildirim tarihinden, itibaren 10 gün içinde bildirilen tutarları taahhüt edilen yatırım araçlarına dönüştürmeleri gerektiği açıklanmıştır. Dönüşüm işlemlerinde, dönüştürülen varlıkların dönüşüm tarihindeki Tebliğde belirtilen değerlendirme ölçülerine göre hesaplanan değeri esas alınacaktır.

I. Bildirilen Varlıkların Kanuni Defter Kayıtlarına Alınması

I.1. Kanuni defterlere kayıt zorunluluğu

Tebliğ uyarınca, bildirilen varlıkların Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükellefler tarafından kanuni defterlere kaydedilmesi zorunludur. Buna karşılık, Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutma yükümlülüğü bulunmayan mükelleflerin bu kapsamda kanuni defterlere kayıt yükümlülüğü bulunmamaktadır.

I.2. Şirket adına bildirilen varlıkların kaydı

Yurt dışında bulunan varlıkların şirket adına bildirilmesi halinde, Tebliğin sağladığı imkânlardan ilgili şirket yararlanacağından, bildirilen varlıkların şirketin kanuni defterlerine kaydedilmesi gerekmektedir. Şahıslar adına yapılan bildirimlerde ise kayıt yükümlülüğü ilgili kişi tarafından yerine getirilecektir.

I.3. Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerde özel fon hesabı

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bildirdikleri ve kanuni defterlerine kaydettikleri varlıklar için pasifte özel bir fon hesabı açacaklardır. Tebliğde bu fon hesabına ilişkin aşağıdaki esaslar düzenlenmiştir:

- Fon hesabındaki tutar sermayenin bir unsuru sayılacaktır.
- Bildirim tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemeyecektir.
- Sermayeye ilave edilmesi dışında başka bir amaçla kullanılamayacaktır.
- İşletmenin tasfiye edilmesi halinde vergilendirilmeyecektir.
- Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 19 ve 20 nci maddeleri kapsamında gerçekleşen devir ve bölünme işlemlerinde de vergilendirme yapılmayacaktır.

I.4. İşletme hesabı ve serbest meslek kazanç defterleri

Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise bildirdikleri kıymetleri defterlerinde ayrıca göstereceklerdir.

I.5. İşletmeye alınması ve iki yıl sonra işletmeden çekilmesi: Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükelleflerce;

- Türkiye'ye getirilen yurt dışı varlıkları,
- Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince kanuni defterlere kaydedilen Türkiye'deki varlıklar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeye dahil edilecektir.

Bu varlıklar, bildirim tarihinden itibaren iki yıl geçmesi şartıyla, vergiye tabi kazancın ve kurumlar açısından dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilecektir.

I.6. Türkiye'de bulunan varlıkların kayıt değeri

Türkiye'de bulunan varlıkların, banka veya aracı kurumlara bildirildiği tarihte Tebliğde belirtilen değerlendirme esaslarına göre belirlenen Türk lirası karşılığı üzerinden kanuni defterlere kaydedilmesi gerekmektedir.

Bu varlıkların daha sonra elden çıkarılması halinde satış kazancının tespitinde, kanuni defterlere kaydedilen bu bedel esas alınacaktır.

K. GELİR VE GİDER UYGULAMASI

K.1. Elden çıkarma zararları

Tebliğ uyarınca, bildirim konusu yapılarak kanuni defter kayıtlarına alınan varlıkların daha sonra elden çıkarılmasından doğan zararlar gelir ve kurumlar vergisi açısından gider veya indirim olarak dikkate alınmayacaktır. Buna karşılık, söz konusu varlıkların elde tutulmasından veya elden çıkarılmasından doğan kazanç ve iratlar genel hükümlere göre gelir veya kurum kazancının tespitinde dikkate alınacaktır.

K.2. Ödenen vergilerin durumu

Bildirim nedeniyle ödenen vergiler gider olarak yazılamayacak ve başka bir vergiden mahsup edilemeyecektir.

L. VERGİ İNCELEMESİ VE TARHİYAT YAPILMAYACAK HALLER

Tebliğ'in en önemli düzenlemelerinden biri, bildirilen varlıklara isabet eden tutarlar bakımından vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmamasına ilişkin şartların açıklanmasıdır. Bu korumadan yararlanılabilmesi için Tebliğde **belirtilen şartların birlikte yerine getirilmesi** gerekmektedir.

L.1. Yurt dışında bulunan varlıklar bakımından aranan şartlar

Yurt dışında bildirilen varlıklar bakımından vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaması için;

- Bildirilen varlıkların bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde Türkiye'ye getirilerek banka veya aracı kurumlara yatırılması veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurum hesaplarına transfer edilmesi,
- Bildirime ilişkin tarh edilen verginin süresinde ödenmesi,
- İndirimli vergi oranından yararlanılmışsa taahhüt şartlarına uyulması,
- Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükelleflerce bildirilen varlıkların kanuni defterlere kaydedilmesi,
- Bilanço esasına göre defter tutanlarda pasifte özel fon hesabı açılması (diğer defter tutanlarda ilgili defterlerde gösterilmesi),
- Fon hesabının ve bildirilen varlıkların iki yıl geçmeden işletmeden çekilmemesi,
- Fon hesabının sermayeye ilave dışında başka amaçla kullanılmaması, gerekmektedir.

L.2. Türkiye'de bulunan varlıklar bakımından aranan şartlar: Türkiye'de bulunan varlıklar için ise;

- Bildirilen varlıkların kanuni defterlere kaydedilmesi,
- Bilanço esasına göre defter tutanlarda pasifte özel fon hesabı açılması (veya ilgili defterlerde gösterilmesi),
- Fon hesabının ve varlıkların iki yıl geçmeden işletmeden çekilmemesi,
- Fon hesabının sermayeye ilave dışında kullanılmaması,
- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmayan kişiler bakımından bildirilen varlıkların banka veya aracı kurum hesaplarına yatırıldığının belgelenmesi,
- Bildirime ilişkin hesaplanan verginin süresinde ödenmesi,
- İndirimli oran uygulanmışsa taahhüt şartlarına uyulması, zorunludur.

L.3. Devam eden incelemelerde bildirilen varlıkların dikkate alınması

Tebliğde, bildirilen varlıklar dışındaki nedenlerle başlamış vergi incelemeleri veya takdir işlemleri sonucunda matrah farkı bulunması halinde uygulanacak esaslar da açıklanmıştır.

Buna göre, bulunan matrah farkının bildirilen varlıklardan kaynaklandığının tespit edilmesi halinde;

- Bildirilen varlık tutarı bulunan matrah farkına eşit veya daha yüksek ise gelir veya kurumlar vergisi ile katma değer vergisi yönünden tarhiyat yapılmayacaktır.
- Bildirilen varlık tutarı matrah farkından düşük ise yalnızca bildirilen tutarı aşan kısım üzerinden gelir veya kurumlar vergisi ile katma değer vergisi yönünden tarhiyat yapılacaktır.

Örnek: Tebliğde verilen ilk örnekte, 10 milyon TL tutarında bildirilen varlık bulunmasına rağmen vergi incelemesinde 5 milyon TL kayıt dışı satıştan kaynaklanan matrah farkı tespit edilmiş, yapılan incelemede bu farkın bildirilen varlıklardan kaynaklandığı anlaşıldığından herhangi bir vergi tarhiyatı yapılmayacağı açıklanmıştır.

Bir diğer örnekte ise 50 milyon TL tutarında bildirim yapılmasına rağmen inceleme sonucunda 75 milyon TL matrah farkı tespit edilmiştir. İnceleme elemanı, bu farkın yalnızca 40 milyon TL'lik kısmının bildirilen varlıklardan kaynaklandığını belirlediğinden, sadece bu kısım için tarhiyat yapılmayacağı, kalan tutar yönünden genel hükümlere göre işlem yapılacağı açıklanmıştır.

L.4. İncelemeye başlandıktan sonra yapılan bildirimler

Tebliğe göre, vergi incelemesine başlandıktan veya mükellef takdir komisyonuna sevk edildikten sonra yapılan bildirimler, söz konusu inceleme veya takdir sonucunda bulunan matrah farkları bakımından koruma sağlamayacaktır. Bu durumda bildirilen tutarlar matrah farkına mahsup edilemeyecektir.

Buna karşılık, vergi idaresinin bilgi sahibi olduğu bir olay nedeniyle henüz incelemeye başlanmamış veya takdir komisyonuna sevk işlemi yapılmamış olması halinde, bu aşamadan önce yapılan bildirimler Tebliğ hükümlerinden yararlanılmasına engel teşkil etmeyecektir.

L.5. Şartların ihlal edilmesi: Aşağıdaki hallerde Tebliğ kapsamında sağlanan vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmamasına ilişkin korumadan yararlanılamayacaktır:

- Bildirilen yurt dışı varlıklarının iki ay içinde Türkiye'ye getirilmemesi,
- Banka veya aracı kurumlara transfer edilmemesi veya yatırılmaması,
- Bildirime ilişkin vergilerin süresinde ödenmemesi,
- İndirimli vergi oranı için verilen taahhütlere uyulmaması,
- Tebliğde öngörülen diğer şartların yerine getirilmemesi.

Örnek: Tebliğde verilen örnekte, yurt dışında bulunan 30 milyon TL tutarındaki varlık için en az dört yıl vadeli hesapta tutulacağı taahhüt edilerek %1 oranında vergilendirme yapılmış; ancak iki yıl sonra bu şartın ihlal edilmesi nedeniyle, mükellefin Tebliğde öngörülen vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmamasına ilişkin hükümlerden yararlanamayacağı açıklanmıştır.

L.6. Taahhüdün ihlal edilmesinin vergisel sonucu

Taahhüt süresine uyulmaması halinde, varlığın bulunduğu banka veya aracı kurum tarafından zamanında tahsil edilmeyen vergi hesaplanacak, bu vergi gecikme faizi ile birlikte kesinti yoluyla tahsil edilerek ilgili vergi dairesine ödenecektir. Tebliğde ayrıca, bu vergiler için vergi ziyai cezası uygulanmayacağı belirtilmiştir. Bildirim konusu varlıkların **Türkiye'ye getirilmemesi veya banka ya da aracı kurumlara transfer edilmemesi nedeniyle şartların ihlal edilmesi halinde ise**, zamanında alınmayan vergiler banka veya aracı kurumun bildirim üzerine vergi dairesi tarafından gecikme faiziyle birlikte aranacaktır. Bu durumda da vergi ziyai cezası uygulanmayacaktır.

Bilgilerinize sunarız, Saygılarımızla.

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir.